

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2ObdoK/4/2023
Identifikačné číslo spisu:	7119205122
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7119205122.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu JUDr. Ondreja Gajdošecha, Krmanova 14, 040 01 Košice, správca úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o., v konkurze, so sídlom 049 32 Kunová Teplica 197, IČO: 36 193 810, zastúpeného Vašiv & Partners s.r.o., so sídlom Murgašova 3, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 238 836, proti žalovanému: Ridera Slovakia s.r.o., so sídlom Podzávoz 2303, 022 01 Čadca, IČO: 31 624 855, zastúpenému Bukovinský & Chlípala, s.r.o., so sídlom Svätoplukova 30, 821 08 Bratislava, IČO: 35 918 098, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3CoKR/21/2021-215 zo dňa 28. júla 2022, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3CoKR/21/2021-215 zo dňa 28. júla 2022 spolu s rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 32Cbi/4/2019-172 zrušuje a vec vracia Mestskému súdu Košice na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 32Cbi/4/2019-172 zo dňa 13. októbra 2020, rozhodol tak, že prvým výrokom žalobu zamietol, druhým výrokom žalovanému nárok na náhradu trov konania priznal v plnej výške.

2. Žalobca sa žalobou podanou na súd prvej inštancie domáhal, aby súd určil, že právne úkony úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o. a to bezhotovostná úhrada faktúry č. 241610109 vo výške 4 132,80 eura zo dňa 16. januára 2017 je voči konkurzným veriteľom úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o. právne neúčinná. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie do všeobecnej podstaty úpadcu peňažnú náhradu vo výške 4 132,80 eura.

3. Dôvodil, že úpadca dňa 16. januára 2017 uhradil faktúru vystavenú žalovaným pod č. 241610109 vo výške 4 132,80 eura za dodávku materiálu (bezhotovostným prevodom na účet žalovaného) s tým, že v čase vykonania tohto právneho úkonu mal viacero nesplnených záväzkov po lehote splatnosti voči mnohým veriteľom, ktorých pohľadávky bol povinný uspokojovať podľa schváleného

reštrukturalizačného plánu, pričom veritelia si svoje pohľadávky riadne prihlásili do konkurzného konania vedeného na majetok úpadcu, a nakoľko neboli popreté ani správcom, ani žiadnym iným prihláseným veriteľom, považujú sa za zistené. Argumentoval, že v čase vykonania odporovaného právneho úkonu úpadca nevykonával takmer žiadnu podnikateľskú činnosť a pri zachovaní odbornej starostlivosti si musel byť vedomý toho, že príjem z ním vykonávanej činnosti nebude postačovať na plnenie reštrukturalizačného plánu, ako aj na uspokojenie tzv. „nových pohľadávok“, t. j. pohľadávok, ktoré vznikli po povolení reštrukturalizácie. Napriek tomu úpadca nepodal návrh na vyhlásenie konkurzu a nepoužil majetok, ktorým v tom čase disponoval na kolektívne a pomerné uspokojenie pohľadávok všetkých svojich veriteľov, ale pristúpil k individuálnemu uspokojeniu vybraných veriteľov.

4. Bezhotovostnú úhradu faktúry považuje žalobca za ukracujúci právny úkon v zmysle ust. § 59 ods. 1 ZKR, nakoľko ňou došlo k prednostnej úhrade faktúry žalovaného v plnom rozsahu, čím boli ukrátení ostatní veritelia, ktorí taktiež dodali úpadcovi plnenie, pričom faktúry im neboli zaplatené. Pokiaľ ide o úpadok dlžníka, tento je zjavný z účtovných závierok ku dňu 31. decembra, z ktorých vyplýva, že vlastné imanie úpadcu bolo v čase vykonania úkonu v zápornej hodnote. V žalobe žalobca uviedol skutkové okolnosti týkajúce sa preukázania úpadku úpadcu v čase vykonania odporovateľného úkonu, s poukazom na predchádzajúce reštrukturalizačné konanie, vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2R/1/2016, v ktorom bola uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. februára 2015, sp. zn. 2R/1/2016, zverejneným v obchodnom vestníku č. 39/2016 zo dňa 26. februára 2016 povolená reštrukturalizácia dlžníka, t.j. úpadcu.

5. Súd prvej inštancie považoval za nespornú existenciu reštrukturalizačného konania úpadcu, vedeného pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2R/1/2016, ktoré bolo ukončené uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17. augusta 2016 sp. zn. 2R/1/2016, uverejneného v obchodnom vestníku č. 163/2016 dňa 23. augusta 2016 potvrdením reštrukturalizačného plánu dlžníka (t.j. úpadcu); existenciu konkurzného konania úpadcu, vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30K/20/2017, na základe uznesenia o začatí konkurzného konania úpadcu, zverejneného v obchodnom vestníku č. 7/2018 dňa 10. januára 2018 a uznesenia o vyhlásení konkurzu na úpadcu, zverejneného v obchodnom vestníku č. 90/2018 dňa 11. mája 2018; úhradu zálohovej faktúry č. 241610109 (vystavenej žalovaným) vo výške 4 132,80 eura úpadcom dňa 16. januára 2017; dodanie a prevzatie tovaru úpadcom špecifikovaného vo faktúre.

6. Spornou podľa konajúceho súdu bola otázka, či daný úkon (bezhotovostná úhrada faktúry č. 241610109) je odporovateľným právnym úkonom v zmysle ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení. Vo vzťahu k spornej otázke so žalobcom predložených prihlášok pohľadávok veriteľov zistil, že do konkurzného konania si prihlásili pohľadávky viacerí veritelia.

7. Súd prvej inštancie vlastnou činnosťou, oboznámením sa s listinnými dôkazmi doloženými žalobcom do obdobných spisov (napr. v konaní vedenom pod sp. zn. 32Cbi/3/2019, kde strana žalobcu je totožná a stranou žalovaného je iný veriteľ Úpadcu, konkrétne spoločnosť PROMET SLOVAKIA, s.r.o.) zistil, že žalobca doložil Úpadcovu riadnu účtovnú závierku za rok 2016. Súd zistil, že Úpadca v riadnej účtovnej závierke za rok 2016 (k 31. decembru 2016) uviedol v časti PASÍVA vlastné imanie v zápornej hodnote (-290 686), pričom oproti predchádzajúcemu bezprostrednému obdobiu (k 31. decembru 2015) došlo k zmenšeniu jeho hodnoty (k 31. decembru 2015 bola záporná hodnota vlastného imania Úpadcu - 981 582), čo sa odrazilo aj na celkovom výsledku hospodárenia Úpadcu VÝKAZ ZISKOV A STRÁT s kladným výsledkom hospodárenia Úpadcu oproti zápornému za predchádzajúce obdobie.

8. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 14 ods. 1, § 23 ods. 1, § 57, § 59, § 60, § 62, § 63 ZKR, § 409, § 447 zákona č. 513/1991 Zb. (ďalej len „Obchodný zákonník - OBZ“).

9. Po zistení, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote (§ 57 ods. 2 ZKR) a zistení, že ide o právny úkon vykonaný v období jedného roka pred začatím konkurzného konania dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie existencie úpadku dlžníka v čase

vykonania právneho úkonu (dňa 16. januára 2017), pretože v danom období úpadca plnil svoj reštrukturalizačný „ozdravný“ plán (cca 5 mesiacov po schválení reštrukturalizačného plánu súdom). Z vykonaného dokazovania bolo rovnako preukázané, že dlžník (t.j. úpadca) bezhotovostnú úhradu faktúry vykonal v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti ako bežný obchodný úkon tak, ako to vyplýva zo samotnej podstaty ustanovení Obchodného zákonníka, týkajúceho sa zmluvných vzťahov medzi podnikateľmi, konkrétne ustanovení o kúpnej zmluve. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vo všeobecnosti samotná úhrada záväzku (zaplatenie kúpnej ceny), zvýhodnenie veriteľa (§ 59 ods. 1 ZKR) a ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov (§ 57 ods. 4 ZKR) nezakladá. Dlžník je totiž povinný plniť si svoje záväzky voči veriteľom do začatia konkurzného konania. Platby zo strany dlžníka v jednoročnej lehote pred začatím konkurzného konania rôznym jeho veriteľom nie je možné paušalizovať ako odporovateľné právne úkony. Súd prvej inštancie zdôraznil aj skutočnosť, že plnenie zo strany dlžníka vo forme bezhotovostnej platby ako zálohy na tovar (materiál), ktorý následne úpadca použil pre výkon svojej podnikateľskej činnosti, bolo dôvodné a vyslovene predávajúcim vymienené ako reakcia na predchádzajúce obdobie podnikateľskej fázy úpadcu (reštrukturalizačné konanie). Argumentoval, že žalovaný po prijatí platby (zálohy) nebol veriteľom úpadcu, ale de facto jeho dlžníkom a bol povinný dodať úpadcovi tovar. Zo strany žalovaného teda bolo poskytnuté plnenie do majetku dlžníka a jeho majetok sa nijako nezmenšil. Predmetným úkonom tak nedošlo k zmenšeniu majetku úpadcu, preto nedošlo k zvýhodneniu žalovaného oproti iným veriteľom. Súd prvej inštancie zdôraznil aj skutočnosť, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal naplnenie znakov odporovateľnosti daného úkonu, spočívajúce v splatnosti danej pohľadávky (splatnosť nenastala vyhlásením konkurzu) a existenciu úpadku dlžníka v čase vykonania daného právneho úkonu.

10. O trovách konania rozhodol okresný súd v súlade s § 265 CSP tak, že nárok na ich náhradu má v konaní úspešný žalovaný.

11. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým rozsudkom č. k. 3CoKR/21/2021-215 zo dňa 28. júla 2022, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

12. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané odvolateľom nie sú naplnené. Súd prvej inštancie vykonal podľa odvolacieho súdu vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre zistenie skutkového stavu. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Zákonu zodpovedajúce a presvedčivé sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a na tieto odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Na zdôraznenie ich správnosti a k odvolacím námietkam navyše odvolací súd uviedol, že ustanovenie § 59 ZKR demonštratívne vypočítava právne úkony, ktoré je možné považovať za zvýhodňujúce. Tieto právne úkony sú však odporovateľné len vtedy, ak nimi dlžník zvýhodnil svojho veriteľa a týmto právnym úkonom zároveň došlo k ukráteniu pohľadávok ostatných veriteľov, ktoré si po vyhlásení konkurzu prihláškou prihlásili do konkurzného konania. Zároveň musí byť splnená ďalšia podmienka a to, že ide o právny úkon, ktorý spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka.

14. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, a ako uviedol aj súd prvej inštancie, odvolací súd zdôraznil, že odporovať možno iba tomu právnemu úkonu, ktorý ukrátil niektorého z veriteľov. Ukrátenie spočíva v tom, že sa hodnota majetku zmenší viac ako v prípade, ak by sa daný právny úkon neurobil. Aj odvolací súd dospel k záveru, že ak žalovaný poskytol úpadcovi plnenie, ktoré mu bol povinný poskytnúť na základe uzatvorenej kúpnej zmluvy (teda každá strana zmluvy splnila svoj záväzok z nej vyplývajúci), t.j. dodal mu tovar, za ktorý mu úpadca zaplatil kúpnu cenu, a ktorý bol navyše potrebný pre udržanie jeho podnikateľskej činnosti, tak nedošlo k zmenšeniu jeho majetku a teda nemohlo dôjsť k ukráteniu ostatných veriteľov. Vo vzťahu k ďalšej podmienke vyslovenia odporovateľnosti, že právny úkon spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka, žalobca dôkazné bremeno neunesol. To, že zaplatenie kúpnej ceny spôsobilo úpadok dlžníka žalobca netvrdil a to, že by mala byť zaplatená

počas jeho úpadku, podľa odvolacieho súdu žalobca nepreukázal, pretože reštrukturalizácia dlžníka bola skončená potvrdením reštrukturalizačného (t.j. ozdravného) plánu, počas plnenia ktorého k odporovanému právnomu úkonu došlo.

15. Krajský súd v Košiciach dodal, že skončením reštrukturalizácie zaniká obmedzenie dlžníka, podľa ktorého mohol robiť len bežné právne úkony, pretože činnosť dlžníka (úpadcu) sa musí obnoviť v pôvodnom rozsahu (nad rámec uvedeného mal odvolací súd za to, že napádaný právny úkon je bežným úkonom vykonávaným v rámci podnikateľskej činnosti úpadcu).

16. Vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/31/2020 zo dňa 25. novembra 2020, na ktorý poukázal žalobca, odvolací súd uviedol, že závery v ňom uvedené odvolací súd nespochybňuje, len v tomto konaní prejednávanej veci neboli splnené podmienky odporovateľnosti - ukrátenie prihlásenej pohľadávky veriteľa a odporovaný právny úkon spôsobujúci úpadok dlžníka alebo urobený počas úpadku dlžníka.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP.

18. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

19. Dovolateľ uviedol, že rozhodnutia oboch súdov, ktoré v spore doposiaľ rozhodovali, záviseli v rozhodujúcej miere od riešenia právnej otázky, ktorú sformuloval nasledovne: „Spôsobuje formálne ukončenie reštrukturalizácie (skončenie reštrukturalizácie po tom, čo súd potvrdí veriteľmi prijatý reštrukturalizačný plán) spolu so začatím plnenia reštrukturalizačného plánu prekážku existencie úpadku dlžníka?“ Odpoveď na uvedenú otázku dovolateľ v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu nenašiel.

20. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd uvedenú otázku podľa dovolateľa zodpovedali tak, že skončenie reštrukturalizácie potvrdením reštrukturalizačného plánu bráni tomu, aby u dlžníka nastal stav úpadku. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie vykonal aj listinné dôkazy, a to riadne účtovné závierky úpadcu za roky 2015 a 2016, a teda vzhľadom na to, že súd mal za preukázané záporné vlastné imanie úpadcu v hodnote 981 582 eur ku dňu 31. decembra 2015 a záporné vlastné imanie úpadcu v hodnote - 290 686 eur ku dňu 31. decembra 2016, je podľa dovolateľa zjavné, že podľa vyššie uvedeného názoru súdu skončenie reštrukturalizácie po potvrdení reštrukturalizačného plánu súdom spôsobuje vyriešenie úpadku dlžníka bez ohľadu na pomer hodnoty majetku dlžníka a hodnoty jeho záväzkov.

21. Podľa dovolateľa je takýto právny názor nesprávny, nakoľko vychádza z nesprávneho porozumenia procesu reštrukturalizácie a taktiež preto, že je v rozpore so znením ustanovení ZKR, najmä ust. § 3 ods. 3 ZKR. ZKR definuje predĺženie ako formu úpadku pomerne jednoznačne. Osoba povinná viesť účtovníctvo sa považuje za predĺženú, ak má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku. Pri stanovení hodnoty záväzkov a hodnoty majetku dlžníka sa vychádza predovšetkým z účtovníctva. Ani z výslovného znenia ust. § 3 ods. 3 ZKR a ani žiadnym jeho výkladom nie je možné podľa dovolateľa dospieť k záveru, že ukončenie súdnej reštrukturalizácie mení definíciu predĺženia prípadne, že mení okruh skutočností, ktoré je pri posudzovaní predĺženia potrebné zohľadniť, alebo, že bez ďalšieho spôsobuje ozdravenie dlžníka. Schválením reštrukturalizačného plánu a skončením reštrukturalizácie sa reštrukturalizácia končí len po formálnej a procesnej stránke, t.j. dosiahnutím dohody o tom, ako má byť reštrukturalizácia vykonávaná.

22. Dosiahnutie účelu reštrukturalizácie - odvrátenie úpadku dlžníka podľa dovolateľa nenastáva už samotným schválením plánu, ale až jeho riadnym splnením. Pohľadávka veriteľa v časti, ktorá má by

podľa plánu uspokojená, nezanikne už samotným zaradením pohľadávky do plánu, ale až jej reálnym uspokojením. V okolnostiach tohto prípadu bolo navyše podľa dovolateľa zjavné, že dlžník ozdravný plán nesplnil a v relatívne krátkom čase po skončení reštrukturalizácie (cca po 13-tich mesiacoch) došlo k začatiu konkurzného konania voči dlžníkovi a následne aj k vyhláseniu konkurzu.

23. Podľa dovolateľa, meritórne rozhodnutia záviseli aj od posúdenia podmienok odporovateľnosti zvýhodňujúceho právneho úkonu, predovšetkým od posúdenia otázky, či ekvivalentnosť právneho úkonu je takou okolnosťou, ktorá vylučuje úspešné dovolanie sa neúčinnosti právneho úkonu.

24. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd dospeli k záveru, že napadnutým právnym úkonom nedošlo k zmenšeniu majetku úpadcu, a teda ním nemohlo dôjsť ani k ukráteniu uspokojenia pohľadávok konkurzných veriteľov úpadcu. S odkazom na bod 24. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a bod 14.2. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, podľa dovolateľa konajúce sudy dospeli k záveru, že jednou z podmienok naplnenia podstaty zvýhodňujúceho právneho úkonu je zmenšenie majetku dlžníka, nakoľko zmenšenie majetku dlžníka je nevyhnutným predpokladom ukrátenia uspokojenia pohľadávok ostatných veriteľov. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na svoje podania, v ktorých poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/31/2020 zo dňa 25. novembra 2020, v ktorom podľa dovolateľa najvyšší súd jednoznačne zafinoval podmienky, pri naplnení ktorých je nevyhnutný právny úkon posudzovať ako zvýhodňujúci. Týmito podmienkami sú vykonanie právneho s veriteľom, ukrátenie uspokojenia pohľadávok iných veriteľov, vykonanie právneho úkonu v úpadku, resp. spôsobenie úpadku týmto právnym úkonom.

25. Výkladom relevantných ustanovení ZKR v spojení s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je podľa dovolateľa nevyhnutné dospieť k záveru, že zmenšenie majetku úpadcu nie je podmienkou naplnenia ich hypotézy. Všeobecným predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu podľa ustanovení ZKR je ukrátenie pohľadávky konkurzného veriteľa, čo však nie je nevyhnutne spojené so zmenšením majetku dlžníka. Pri vykonaní zvýhodňujúcich právnych úkonov často nejde o úkony, ktoré spôsobujú pokles dlžníkovho čistého obchodného majetku, ale ide o právne úkony, pri ktorých je niektorý z veriteľov uprednostnený pred ostatnými veriteľmi. Koncept odporovateľnosti zvýhodňujúcich právnych úkonov je založený na zákaze porušenia pravidla *pari passu*, ktorého dodržiavanie je pre úpadcu záväzné od momentu nástupu úpadku dlžníka, a teda aj v období predkonkurznom. Toto pravidlo platí absolútne. Subjekt v úpadku je povinný plniť svoje záväzky voči všetkým svojim veriteľom, a nie len voči ním selektívne vybranému veriteľovi, a to bez ohľadu na to, aké protiplnenie od konkrétneho veriteľa získal, v opačnom prípade poskytne preferované postavenie jednému z veriteľov na úkor ostatných veriteľov.

26. V tomto prípade bol podľa dovolateľa zvýhodnený žalovaný oproti veriteľom, ktorý rovnako ako žalovaný, poskytovali úpadcovi tovary a služby nevyhnutné pre vykonávanie jeho podnikateľskej činnosti (napr. voda, kovový šrot, technické plyny a podobne).

27. Nakoľko uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/31/2020 zo dňa 25. novembra 2020 bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2021 pod poradovým číslom 75. a Najvyšší súd Slovenskej republiky naň poukazoval vo svojej rozhodovacej praxi opakovane (napr. v konaniach 4Obdo/64/2020, 3Obdo/64/2020 a pod), je podľa dovolateľa zjavné, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu predstavuje neodôvodnený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít.

28. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že: Určí, že právny úkon úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o., a to bezhotovostná úhrada faktúry č. 241610109 vo výške 4 132,80 eura zo dňa 16. januára 2017 je voči konkurzným veriteľom úpadcu právne neúčinný. Uloží žalovanému povinnosť zaplatiť do všeobecnej konkurznej podstaty úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o. peňažnú náhradu vo výške 4 132,80 eura. Uloží žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania na súde prvej inštancie, trovy odvolacieho konania, trovy dovolacieho konania. Za predpokladu, že dovolací súd bude toho názoru, že nemôže vo

veci rozhodnúť sám, dovolateľ žiada, aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3CoKR/21/2021-215 zo dňa 28. júla 2022 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, a aby uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania na súde prvej inštancie, trovy odvolacieho konania trovy dovolacieho konania.

29. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalobcu uviedol, že dovolaním je napadnutý výrok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu, ktorou sa domáhal (i) určenia neúčinnosti právneho úkonu tzn., že bezhotovostná úhrada faktúry č. 241610109 vo výške 4 132,80 eura zo dňa 16. januára 2017 je voči konkurzným veriteľom úpadcu právne neúčinná a zároveň (ii) peňažného plnenia vo výške 4 132,80 eura. Ku dňu podania žaloby (7. mája 2019) bola výška minimálnej mzdy určená nariadením vlády č. 300/2018 Z. z. na 520 eur. Desťnásobkom minimálnej mzdy je tak suma 5 200 eur. Z dikcie aj účelu obmedzenia prípustnosti dovolania na základe zásady *ratione valoris* vyplýva, že rozhodujúca je hodnota peňažného plnenia, o ktorom rozhodoval odvolací súd. V tomto konkrétnom prípade ide podľa žalovaného jednoznačne o sumu 4 132,80 eura, ktorej zaplatenie žalobca žalobou požadoval od žalovaného. Nie je pritom podstatné, že zároveň išlo o tzv. incidenčný spor, ktorého súčasťou je aj rozhodovanie súdu o neúčinnosti odporovaného právneho úkonu, ako sa snaží naznačiť žalobca (bod 5 dovolania). Možno argumentovať aj *a contrario*: V prípade, ak by súd prvej inštancie, resp. odvolací súd žalobe žalobcu vyhovel, takýto rozsudok - za predpokladu nadobudnutia vykonateľnosti - by predstavoval riadny exekučný titul na peňažné plnenie vo výške 4 132,80 eura, neberúc do úvahy príslušenstvo, čo je menej ako zákonom stanovená hranica majetkového cenzu, ktorým je obmedzená prípustnosť dovolania.

30. Žalovaný ďalej zdôraznil, že žalobcom formulovaná právna otázka nepredstavuje takú otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Predmetná časť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (bod 14.2 rozsudku odvolacieho súdu), ktorú žalobca citoval v dovolaní (bod 8 dovolania) bola zo strany odvolacieho súdu doplnená len nad rámec odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v súlade s § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Takéto prípadné doplnenie dôvodov podľa žalovaného s určitosťou nemôže obsahovať takú otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Pre úplnosť je podľa žalovaného vhodné uviesť, že aj v prípade, keby tomu tak nebolo, žalobcom formulovaná otázka by nemohla obstať, nakoľko od jej vyriešenia nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu (a súdu prvej inštancie) záviselo na vyriešení nasledovných otázok: (i) bol predmetný právny úkon zvýhodňujúci? A zároveň (ii) bol predmetný právny úkon urobený počas úpadku dlžníka? alebo (iii) spôsobil predmetný právny úkon úpadok dlžníka? Pokiaľ ide o zákonnú definíciu predĺženia podľa § 3 ods. 3 ZKR, žalovaný dodal, že prevádzka podniku dlžníka ostala zachovaná a ďalšie pokračovanie prevádzky bolo možné legítimne predpokladať. Žalovaný taktiež zdôraznil, že samotná hypotetická skutočnosť, že by úpadca v danom čase bol v úpadku, ak by teda bol, čo nebolo preukázané - nepostačuje na vyhovieť žalobe podľa § 59 ZKR, ako tiež správne zdôraznil súd prvej inštancie vo svojom rozsudku (body 20., 21., 22., 23. a 24. odôvodnenia).

31. K ostatnému dovolaciemu dôvodu žalovaný uviedol, že od žalovaného ako dodávateľa koku úpadcovi v rozhodnom čase nebolo možné spravodlivo požadovať, aby aktívne zisťoval, či SMZ Kunová Teplica, s.r.o. v rozhodnom čase bola v úpadku alebo nie; takúto povinnosť a zodpovednosť má štatutárny orgán úpadcu v zmysle § 11a ZKR a nemožno ju prenášať na veriteľov. Keďže išlo o bežný úkon úpadcu v rámci jeho hlavnej podnikateľskej činnosti, čo v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní nespochybnil ani samotný žalobca, a žalovaný ako dodávateľ koku úpadcovi už mal negatívnu skúsenosť z predchádzajúcej reštrukturalizácie, v ktorej si prihlásil svoju pohľadávku, nemožno podľa žalovaného spochybňovať ani racionalitu a legítimnosť jeho požiadavky na úhradu kúpnej ceny vopred.

32. Žalovaný taktiež uviedol, že žalobca nijako nepreukázal, že by bola naplnená akákoľvek skutková

podstata zvýhodnenia veriteľa podľa § 59 ods. 1 ZKR, pričom žalovaný opätovne zdôraznil, že zákonná dikcia prim, tzv. inom zvýhodnení veriteľa, teda inom prípade, ako je výslovne pomenovaný v tomto ustanovení, vyžaduje, aby bolo zvýhodnenie veriteľa „neodôvodnené“.

33. Podľa názoru žalovaného ani z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/31/2020 zo dňa 25. novembra 2020 nijako nevyplýva, že by zvýhodňujúcim právnym úkonom mala byť akákoľvek úhrada zmluvného záväzku zo strany dlžníka jednému z veriteľov v situácii, ak má veriteľov viac. V citovanom rozhodnutí sa Najvyšší súd Slovenskej republiky (a predtým tiež Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd), zaoberal podľa žalovaného výrazne odlišnou skutkovou situáciou, ktorú vo svojom vyjadrení rozvinul s tým, že pre náležité posúdenie, či v konkrétnom prípade ide o zvýhodňujúci právny úkon alebo nie, sú rozhodujúce konkrétne skutkové okolnosti.

34. Žalovaný preto považuje dovolanie za neprípustné v zmysle § 422 ods. 1 písm. a) CSP a navrhuje, aby ho dovolací súd odmietol v súlade s § 447 písm. c) CSP. Pre prípad, že by sa s týmto záverom o neprípustnosti dovolací súd nestotožnil, žalovaný považuje dovolanie žalobcu aj za nedôvodné a navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol v súlade s § 448 CSP. Žalovaný si uplatnil aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca v neprospech, ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré prechádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a dôvodné.

36. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu, ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

37. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

38. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

39. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio iuris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti t.j., ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

40. Dovolací súd uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od

interpretácie, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnu otázku (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje, alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020 sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne, alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

41. Z obsahu spisu, ako aj z rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je zrejmé, že v konaní bola spornou otázka, či žalobcom označený právny úkon (bezhotovostná úhrada faktúry č. 241610109) je odporovateľným právnym úkonom v zmysle ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení. Konajúce súdy aplikujúc ust. § 14 ods. 1, § 23 ods. 1, § 57, § 59, § 60, § 62, § 63 ZKR, § 409, § 447 OBZ ustálili, že dlžník (t.j. úpadca) bezhotovostnú úhradu faktúry vykonal v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti ako bežný obchodný úkon tak, ako to vyplýva zo samotnej podstaty ustanovení Obchodného zákonníka, týkajúceho sa zmluvných vzťahov medzi podnikateľmi, konkrétne ustanovení o kúpnej zmluve.

42. Konajúce súdy zdôraznili, že vo všeobecnosti samotná úhrada záväzku (zaplatenie kúpnej ceny), zvýhodnenie veriteľa (§ 59 ods. 1 ZKR) a ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov (§ 57 ods. 4 ZKR) nezakladá, s tým, že platby zo strany dlžníka v jednoročnej lehote pred začatím konkurzného konania rôznym jeho veriteľom nie je možné paušalizovať ako odporovateľné právne úkony. Súdy nižších inštancií zároveň zhodne konštatovali, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie existencie úpadku dlžníka v čase vykonania právneho úkonu (dňa 16. januára 2017), pretože v danom období úpadca plnil svoj reštrukturalizačný „ozdravný“ plán (cca 5 mesiacov po schválení reštrukturalizačného plánu súdom). Zároveň oba konajúce súdy zdôraznili, že zo strany žalovaného bolo poskytnuté plnenie do majetku dlžníka a jeho majetok sa týmto nijako nezmenšil. Predmetným úkonom tak nedošlo k zmenšeniu majetku úpadcu, preto nedošlo k zvýhodneniu žalovaného oproti iným veriteľom. Týmto žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal naplnenie znakov odporovateľnosti daného úkonu, spočívajúce v splatnosti danej pohľadávky (splatnosť nenastala vyhlásením konkurzu) a existenciu úpadku dlžníka v čase vykonania daného právneho úkonu. K uvedeným záverom odvolací súd dodal, že musí ísť o taký právny úkon, ktorý spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka, čo žalobca nepreukázal čím neunesol dôkazné bremeno.

43. Dovolací súd vzhľadom na právne závery konajúcich súdov zdôrazňuje, že v prejednávanom spore kľúčovou a podstatnou právnou otázkou pre rozhodnutie súdov nižších inštancií bola tá, či žalobca preukázal naplnenie znakov odporovateľnosti daného úkonu, spočívajúce v splatnosti danej pohľadávky (splatnosť nenastala vyhlásením konkurzu) a existenciu úpadku dlžníka v čase vykonania daného právneho úkonu, ako aj, či predmetným úkonom došlo k zvýhodneniu žalovaného oproti iným veriteľom. Konajúce súdy žalobu žalobcu zamietli na tom závere, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal naplnenie znakov odporovateľnosti daného úkonu tak ako je uvedené vyššie. Svoje právne závery dopĺňali aj o skutočnosť, že predmetným právnym úkonom nemalo dôjsť k zmenšeniu majetku úpadcu s tým, že bol navyše vykonaný v období, kedy úpadca plnil svoj reštrukturalizačný „ozdravný“ plán (cca 5 mesiacov po schválení reštrukturalizačného plánu súdom).

44. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uvádza, že odklon od ustálenej rozhodovacej praxe spočíva na nesprávnom právnom posúdení jednej z podmienok naplnenia podstaty zvýhodňujúceho právneho úkonu, medzi ktorú podmienku zaradili konajúce súdy podmienku zmenšenia majetku dlžníka ako nevyhnutného predpokladu uspokojenia pohľadávok ostatných veriteľov. V tomto smere poukázal dovolateľ na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/31/2020 zo dňa 25. novembra 2020, v ktorom podľa dovolateľa najvyšší súd jednoznačne

zadefinoval podmienky, pri naplnení ktorých je nevyhnutné právny úkon posudzovať ako zvýhodňujúci. Týmto podmienkami sú vykonanie právneho úkonu s veriteľom, ukrátenie uspokojenia pohľadávok iných veriteľov, vykonanie právneho úkonu v úpadku, resp. spôsobenie úpadku týmto právnym úkonom.

45. Dovolací súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu špecifikovanému vyššie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP konštatuje, že v tejto časti absentuje jednoznačné vymedzenie právnej otázky, od ktorej právne posúdenie malo znamenať odklon od ustálenej rozhodovacej praxe. Z textuálneho vyjadrenia podaného dovolania v zmysle jeho cieleného zámeru, zabezpečujúc očakávanie, že najvyšší súd sa pokúsi porozumieť dovolateľovi, posudzoval najvyšší súd dovolanie žalovaného z hľadiska jeho obsahu (II. ÚS 344/2019, I. ÚS 115/2020, II. ÚS 277/2021, III. ÚS 252/2023) a v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vyvodil nasledovnú právnu otázku: „Aby mohol byť určitý právny úkon dlžníka posúdený ako zvýhodňujúci právny úkon, musí byť splnená aj podmienka zmenšenia majetku dlžníka ako nevyhnutného predpokladu uspokojenia pohľadávok ostatných veriteľov?“

46. Nakoľko uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/31/2020 zo dňa 25. novembra 2020 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2021 pod poradovým číslom 75. judikovalo, že „Zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa ustanovenia § 59 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii je aj dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok uzatvorená medzi úpadcom a ním spriazneným veriteľom, keďže ňou v rozpore so zásadou pomerného uspokojovania veriteľov dochádza k zániku pohľadávky spriazneného veriteľa započítaním protipohľadávky úpadcu, z hodnoty ktorej by inak prichádzalo do úvahy pomerné uspokojenie nezabezpečených pohľadávok veriteľov úpadcu“ je zrejmé, že v danej veci sa konajúce súdy od tohto rozhodnutia neodklonili, keďže predmetom konania nie je vzájomné započítanie pohľadávky úpadcu so spriazneným veriteľom. Napriek uvedenému, sú závery vyslovené v označenom rozhodnutí týkajúce sa „posúdenia zvýhodňujúceho právneho úkonu“ aplikovateľné aj na súdenú vec.

47. K otázke vymedzenej v bode 45. tohto rozhodnutia dovolací súd v súlade so žalobným návrhom poukazuje prioritne na ust. § 57 ods. 1 ZKR, podľa ktorého právne úkony týkajúce sa majetku dlžníka sú v konkurze voči veriteľom dlžníka neúčinné, ak im správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky podľa tohto zákona odporuje. Veriteľ môže odporovať právnemu úkonu týkajúcemu sa majetku dlžníka, len ak správca v primeranej lehote jeho podnetu na odporovanie nevyhovel.

48. Podľa § 59 ods. 1 ZKR zvýhodňujúcim právnym úkonom na účely tohto zákona je právny úkon, ktorým dlžník úplne alebo sčasti splnil peňažnú pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu, zabezpečil svoj záväzok neskôr, ako záväzok vznikol, dohodol úpravu alebo nahradenie svojho záväzku vo svoj neprospech alebo inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom. Zvýhodňujúcemu právnemu úkonu možno odporovať, ak spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka. Ak ide o zvýhodňujúci právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úpadok dlžníka v čase urobenia zvýhodňujúceho právneho úkonu sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak (ods. 3).

49. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zvýhodňujúcim právnym úkonom je právny úkon, ktorým dlžník úplne, alebo z časti splnil peňažnú pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu, ale aj právny úkon, ktorým inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom, ktorým zvýhodní nielen jedného, ale aj niekoľkých svojich veriteľov oproti iným svojim veriteľom (ĎURICA, Milan. § 59 [Odporovanie zvýhodňujúcemu právnemu úkonu]. In: ĎURICA, Milan. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. 4. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 532.).

50. V prejednávanej veci žalobca tvrdil, že išlo o zvýhodňujúci právny úkon úpadcu ako dlžníka vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi v tom, že úhradou touto už splatnou pohľadávkou pred začatím konkurzného konania, úpadca zvýhodnil žalovaného ako svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom, ktorým neuhradil taktiež v tom čase už splatné pohľadávky.

51. Cieľom citovaného § 59 ods. 1 ZKR je zabrániť zvýhodneniu jedného veriteľa voči iným veriteľom v konkurznom konaní a to v čase keď je už dlžník v úpadku, aj keď takýto úpadok ešte nie je formálne deklarovaný, teda ešte nezačalo konkurzné konanie alebo ešte nebol ani podaný návrh na vyhlásenie konkurzu.

52. Podľa dovolateľa všeobecným predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu podľa ustanovení ZKR je ukrátenie pohľadávky konkurzného veriteľa, čo však nie je nevyhnutne spojené so zmenšením majetku dlžníka. Pri vykonaní zvýhodňujúcich právnych úkonov často nejde o úkony, ktoré spôsobujú pokles dlžníkovho čistého obchodného majetku, ale ide o právne úkony, pri ktorých je niektorý z veriteľov uprednostnený pred ostatnými veriteľmi. Koncept odporovateľnosti zvýhodňujúcich právnych úkonov je podľa dovolateľa založený na zákaze porušenia pravidla *pari passu*, ktorého dodržiavanie je pre úpadcu záväzné od momentu nástupu úpadku dlžníka, a teda aj v období predkonkurznom. Toto pravidlo platí absolútne. Subjekt v úpadku je povinný plniť svoje záväzky voči všetkým svojim veriteľom, a nie len voči ním selektívne vybranému veriteľovi, a to bez ohľadu na to, aké protiplnenie od konkrétneho veriteľa získal, v opačnom prípade poskytne preferované postavenie jednému z veriteľov na úkor ostatných veriteľov.

53. V obdobnej veci rozhodol dovolací súd v spore rovnakého úpadcu vedenom pod sp. zn. 4Obdo/33/2021, kedy najvyšší súd okrem iného v uznesení zo dňa 14. decembra 2021 uviedol, že „splnenie záväzku je právnym úkonom ako takým, ku ktorému úspešnému odporovaniu ako zvýhodňujúcemu právnemu úkonu sa s poukazom na ust. § 59 ods. 1 ZKV, nevyžaduje aj splnenie ďalšej podmienky, že išlo o pohľadávku splatnú až vyhlásením konkurzu. „Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 406/2022 zo dňa 6. septembra 2022, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť iného veriteľa rovnakého úpadcu uviedol, že najvyšší súd diferencoval z § 59 ods. 1 ZKR štyri skutkové podstaty zvýhodňujúceho právneho úkonu, pričom podľa zisteného skutkového stavu a v zhode s rozhodnutiami súdov nižších inšancií posúdil sporný právny úkon ako právny úkon, ktorým dlžník inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom. Nesúhlasil s tou argumentáciou sťažovateľky, že „solučnému právnemu úkonu možno odporovať len vtedy, ak by jeho splatnosť nastala až vyhlásením konkurzu, teda v prípade, ak by jeho splatnosť nastala skôr, nebolo by mu možné vôbec odporovať. V čase úhrady záväzku žalovanému mal byť dlžník v úpadku, hoci táto skutočnosť ešte nebola formálne deklarovaná (na majetok nebol vyhlásený konkurz ani začaté konkurzné konanie), objektívne však dlžník nemal byť schopný hrať svoje záväzky, ale podľa žalobcu uprednostnil jedného veriteľa na úkor ostatných. Ak by bol dlžník v tom čase už v konkurze, nemohol by v celom rozsahu uspokojiť sťažovateľku. V uvedenom konaní dlžníka spočívalo podľa ústavného súdu zvýhodnenie sťažovateľky na úkor ostatných veriteľov. „Ústavný súd zdôraznil, že sťažovateľkina „pohľadávka splnením zanikla, nemusela si ju prihlasovať do následne vyhláseného konkurzu, pričom popri sťažovateľke existovali ďalší veritelia, ktorí tak urobiť museli a ich pohľadávky vznikli a boli splatné skôr“. Zároveň možno podľa ústavného súdu predpokladať, že „k úplnému uspokojeniu ich pohľadávok v konkurze už nedôjde. Navyše, na úhradu niektorých svojich záväzkov bol dlžník zaviazaný aj reštrukturalizačným plánom, ktorý, ako súd prvej inšancie uviedol, dlžník neplnil“.

54. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/64/2020, v ktorom boli definované predpoklady pre úspešné odporovanie zvýhodňujúcim právnym úkonom nasledovne: „Aby mohol byť určitý právny úkon dlžníka posúdený ako zvýhodňujúci právny úkon, musí ho dlžník uskutočniť so svojim veriteľom na úkor iných veriteľov, v dôsledku čoho nie je možné uspokojiť v konkurze prihlásené pohľadávky ostatných veriteľov v celom rozsahu. Ďalšou podmienkou je, aby tento právny úkon dlžníka spôsobil jeho úpadok, alebo bol už uskutočnený v čase jeho úpadku. Ak sú tieto predpoklady splnené, je naplnený dôvod pre vyhovieť žalobe správcu so všetkými dôsledkami s tým spojenými (vrátane povinnosti žalovanej strany vydať do konkurznej podstaty prospech získaný neúčinným právnym úkonom od úpadcu)“.

55. Rovnako je možné poukázať aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo/62/2011, ktoré pre posúdenie zvýhodnenia určitého veriteľa úkonom úpadcu na úkor svojich

ostatných veriteľov judikovalo, že „Zvýhodnenie veriteľa pritom spočíva v tom, že mu dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, plní spôsobom nezodpovedajúcim zásade pomerného uspokojenia na úkor ostatných veriteľov. Majetok dlžníka sa teda použije na uspokojenie veriteľov v rozpore so zásadou pomernosti a rovnomernosti, odvíjajúcich sa od ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Zvýhodnený veriteľ dostáva síce len to, čo by mu inak právom patrilo, ale pretože dlžník nie je schopný uspokojiť všetkých veriteľov, plným uspokojením jedného veriteľa ukracuje ostatných veriteľov“.

56. Zvýhodňujúcemu právnomu úkonu možno odporovať vtedy (za splnenia všetkých uvedených podmienok): ak právny úkon ukrátil uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov (§ 57 ods. 4 ZKR); právny úkon spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka; právny úkon bol urobený počas jedného roka pred začatím konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania (§ 57 ods. 5 ZKR); neuplynula ročná prekluzívna doba ustanovená zákonom na uplatnenie odporovacieho práva, ktorá začína plynúť od vyhlásenia konkurzu (§ 57 ods. 2 ZKR).

57. Zvýhodňujúce právne úkony sú odporovateľné len vtedy, ak nimi dlžník zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom a týmto právnym úkonom zároveň došlo k ukráteniu pohľadávok ostatných veriteľov, ktoré si po vyhlásení konkurzu prihlásili prihláškou (k tomu viď aj Ďurica, M. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár. 4. vydanie. Praha: C. H. BECK, 2021).

58. Z uvedeného vyplýva, že aby mohol byť určitý právny úkon dlžníka posúdený ako zvýhodňujúci právny úkon, musí ho dlžník uskutočniť so svojim veriteľom na úkor iných veriteľov, v dôsledku čoho nie je možné uspokojiť v konkurze prihlásené pohľadávky ostatných veriteľov v celom rozsahu (resp. vôbec). Ďalšou podmienkou je, aby tento právny úkon dlžníka spôsobil jeho úpadok, alebo bol už uskutočnený v čase jeho úpadku.

59. Medzi predpoklady pre úspešné odporovanie zvýhodňujúcemu právnomu úkonu dlžníka je relevantné neodôvodnené zvýhodnenie, resp. ukrátenie niektorého z veriteľov na úkor iných veriteľov. Ak sú tieto predpoklady splnené, je naplnený dôvod pre vyhovieť žalobe správcu so všetkými dôsledkami s tým spojenými.

60. Zníženie hodnoty majetku, ktorý slúži na uspokojenie pohľadávok veriteľov sa relativizuje pri zvýhodňujúcich právnych úkonoch (§ 59). Tak je to napríklad pri dodatočnom zabezpečení záväzku, splnení nesplatennej pohľadávky alebo pri inom zvýhodnení veriteľa oproti iným veriteľom. Pri zabezpečení majetku totiž nedochádza k zníženiu hodnoty majetku dlžníka. Podobne je to aj pri zaplatení nesplatennej pohľadávky veriteľa, pretože tým dochádza aj k zníženiu výšky pasív. Vo všetkých prípadoch znevýhodňujúcich právnych úkonov môže dôjsť k ukráteniu pohľadávok ostatných veriteľov len vtedy, keď majetok dlžníka nestačí na uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov. Keby to tak nebolo a majetok dlžníka by stačil na uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov, nemohla by byť žiadna pohľadávka veriteľa ukrátená. Z uvedeného vyplýva, že ak dlžník nemá dostatok majetku na uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov, riskuje úspešnú odporovaciu žalobu, ak zvýhodní niektorého veriteľa na úkor iného svojho veriteľa. Dôkazné bremeno o tom, že majetok dlžníka nestačil na úplné uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov, má správca, resp. veriteľ, ktorý podal odporovaciu žalobu. Súčasne musí preukázať aj ďalšie predpoklady ustanovené v § 59 ods. 1 ZKR (ĎURICA, Milan. § 57 [Právo odporovať právnomu úkonu]. In: ĎURICA, Milan. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. 4. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 512-513.).

61. Pritom je potrebné zdôrazniť, že pre záver súdu o tom, či sú splnené podmienky odporovateľnosti je rozhodujúce, aký bol stav majetku úpadcu, keby sa napadnutý právny úkon neuskutočnil, nakoľko „Ukrátenie spočíva v tom, že sa hodnota majetku dlžníka zmenší viac ako v prípade, ak by sa posudzovaný právny úkon neurobil. O ukrátenie však nejde, ak sa hodnota majetku dlžníka síce v dôsledku právneho úkonu zmenší, no v prípade, ak by právny úkon nebol urobený, hodnota by sa zmenšila viac. Typickým príkladom sú platby za dodávku elektrickej energie v čase dlžníkovho úpadku, keď v prípade, ak by neboli urobené, dodávateľ energií by odstavil prevádzku dlžníkovho podniku od

ďalších dodávok a v dôsledku toho by sa hodnota dlžníkovho majetku znehodnotila viac" (In: POSPÍŠIL, B. a kol. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii, Komentár. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016, s. 368.)."

62. V danom prípade sa žalobca domáhal odporovateľnosti zvýhodňujúceho právneho úkonu, ktorému možno úspešne odporovať za splnenia podmienok vyššie, kedy týmto právnym úkonom došlo úpadcom k zvýhodneniu žalovaného ako veriteľa oproti iným svojim veriteľom, resp. na úkor iných veriteľov, v dôsledku čoho nie je možné (nebude možné) v konkurze uspokojiť prihlásené pohľadávky ostatných veriteľov v celom rozsahu. Keďže sa zníženie hodnoty majetku slúžiaceho na uspokojenie pohľadávok veriteľov pri zvýhodňujúcich právnych úkonoch relativizuje, je z napadnutého rozhodnutia zrejme nesprávna argumentácia odvolacieho súdu a daná prípustnosť dovolania vo vzťahu k právnej otázke splnenia predpokladov pre úspešné odporovanie zvýhodňujúcemu právnemu úkonu dlžníka, ak konajúci súd neposudzoval, či majetok dlžníka v čase vykonania napadnutého právneho úkonu stačí na uspokojenie ostatných pohľadávok veriteľov, resp. či má dlžník dostatok majetku na uspokojenie všetkých ostatných veriteľov. Ak právnym úkonom dlžník inak zvýhodnil žalovaného ako svojho veriteľa na úkor iného svojho veriteľa, pričom majetok dlžníka v čase vykonania napadnutého právneho úkonu nepostačuje na úplné uspokojenie ostatných pohľadávok veriteľov, je takýto právny úkon potrebné vyhodnotiť ako zvýhodňujúci.

63. Dovolací súd preto konštatuje, že na posúdenie určitého právneho úkonu dlžníka ako zvýhodňujúceho vo všeobecnosti nemusí byť splnená aj podmienka zmenšenia majetku dlžníka, pokiaľ bol právny úkon vykonaný počas úpadku, a to na úkor iných veriteľov (bez ohľadu na to, či voči dlžníkovi bolo alebo nebolo začaté konkurzné konanie). Rovnako je tomu aj napríklad pri dodatočnom zabezpečení záväzku, splnení (ne)splatnej pohľadávky alebo pri inom zvýhodnení veriteľa oproti iným veriteľom, kedy dochádza k ukráteniu pohľadávok ostatných veriteľov vtedy, keď majetok dlžníka nepostačuje na uspokojenie ostatných pohľadávok veriteľov. V takom prípade totiž dlžník objektívne nie je schopný hradiť svoje záväzky, ku ktorých úplnému uspokojeniu v konkurze už nedôjde, na rozdiel od žalovaného veriteľa, ktorý bol uspokojený v celom rozsahu.

64. V súvislosti s naznačeným právnym posúdením je preto zrejmé, že v súdnej veci sa súdy neriadili jednou zo základných zásad konkurzného konania, aby k uspokojeniu veriteľov došlo pomerným spôsobom pri zachovaní rovnakého postavenia veriteľov. Konajúce súdy nepodrobili skúmaniu, či majetok dlžníka stačí na úplné uspokojenie ostatných pohľadávok veriteľov, ak v čase úhrady splatnej pohľadávky žalovaného mal úpadca viacero nesplnených záväzkov po lehote splatnosti voči iným veriteľom (ktorých pohľadávky bol navyše povinný uspokojovať podľa schváleného reštrukturalizačného plánu tak, ako na to v podanej žalobe žalobca poukázal - pozn. dovolacieho súdu), kedy splnením záväzku žalovaného ako veriteľa, malo dôjsť k jeho zvýhodneniu na úkor ostatných veriteľov dlžníka. Ďalej konajúce súdy nepodrobili testu ukracujúci účinok vykonaného právneho úkonu, ktorý spočíva v skúmaní, či by sa nevykonaním právneho úkonu hodnota majetku dlžníka znížila viac, a či je právny úkon spätý s podnikateľskou aktivitou dlžníka, kedy nie je naplnená podmienka ukracujúceho právneho úkonu.

65. V tomto prípade mal byť totiž dlžník v čase úhrady záväzku žalovaného ako veriteľa v úpadku (hoci na jeho majetok ešte nebol vyhlásený konkurz ani začaté konkurzné konanie) a tým, že pohľadávka žalovaného veriteľa splnením zanikla, tento si ju už nemusí prihlásiť do následne vyhláseného konkurzu, hoci popri ňom mal dlžník ďalších veriteľov, ktorí si svoje pohľadávky do konkurzu prihlásiť musia, avšak úplné uspokojenie týchto ostatných pohľadávok je už v konkurze v plnom rozsahu neisté. V uvedenom konaní dlžníka malo spočívať zvýhodnenie žalovaného veriteľa na úkor ostatných veriteľov.

66. Zároveň dovolací súd poznamenáva, že podľa žalobného návrhu v prejednávanej veci dlžník nemal vykonávať takmer žiadnu podnikateľskú činnosť a pri zachovaní odbornej starostlivosti si musel byť vedomý toho, že príjem z ním vykonávanej činnosti nebude postačovať na plnenie reštrukturalizačného plánu, ako aj na uspokojenie, tzv. „nových pohľadávok", t.j. pohľadávok, ktoré vznikli po povolení reštrukturalizácie. Tieto skutočnosti však z rozhodnutí súdov nižších inštancií vôbec nevyplyvajú.

Týmto sú právne závery konajúcich súdov predčasné a zakladajúce prípustnosť dovolania žalobcu.

67. Dovolateľ ďalej vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania nesprávnym právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu, a to v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

68. Dovolateľ vyslovil znenie právnej otázky doposiaľ dovolacím súdom nevyriešenej nasledovne: „Spôsobuje formálne ukončenie reštrukturalizácie (skončenie reštrukturalizácie po tom, čo súd potvrdí veriteľmi prijatý reštrukturalizačný plán) spolu so začatím plnenia reštrukturalizačného plánu prekážku existencie úpadku dlžníka?“

69. Dovolací súd vyššie nastolenú otázku považuje za významnú pre rozhodnutie vo veci samej, keďže k zamietnutiu žaloby došlo aj z toho dôvodu, že podľa záverov súdov bol odporovaný právny úkon vykonaný v období, kedy úpadca plnil svoj reštrukturalizačný „ozdravný“ plán (cca 5 mesiacov po schválení reštrukturalizačného plánu súdom), čím žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie existencie úpadku dlžníka v čase vykonania právneho úkonu - vydanie príkazu na bezhotovostnú platbu.

70. Poznajúc vlastnú rozhodovaciu prax dovolací súd konštatuje, že vyššie uvedená právna otázka nebola doposiaľ predmetom dovolacieho prieskumu, čím najvyšší súd dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania podaného dovolateľom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

71. Podľa § 1 písm. a) ZKR, tento zákon upravuje riešenie úpadku dlžníka speňažením majetku dlžníka a kolektívnym uspokojením jeho veriteľov alebo postupným uspokojením veriteľov dlžníka spôsobom dohodnutým v reštrukturalizačnom pláne.

72. Podľa § 3 ods. 1 ZKR dlžník je v úpadku, ak je platobne neschopný, alebo predĺžený. Ak dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, predpokladá sa, že je v úpadku.

73. Podľa § 3 ods. 3 ZKR predĺžený je ten, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu, má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku. Pri stanovení hodnoty záväzkov a hodnoty majetku sa vychádza z účtovníctva alebo z hodnoty určenej znaleckým posudkom, ktorý má pred účtovníctvom prednosť a prihliadne sa aj na očakávateľné výsledky ďalšej správy majetku, prípadne očakávateľné výsledky ďalšieho prevádzkovania podniku, ak možno so zreteľom na všetky okolnosti odôvodnene predpokladať, že bude možné v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku pokračovať. Do sumy záväzkov sa nezapočítava suma záväzkov, ktoré sú spojené so záväzkom podriadenosti, ani suma záväzkov, ktoré by sa v konkurze uspokojovali v poradí ako podriadené pohľadávky.

74. Podľa § 108 ods. 1 ZKR, ak je dlžník v úpadku, môže poveriť správcu vypracovaním reštrukturalizačného posudku (ďalej len „posudok“) na účely zistenia, či sú splnené predpoklady na jeho reštrukturalizáciu. Tým nie je dotknutá povinnosť dlžníka včas podať návrh na vyhlásenie konkurzu.

75. Podľa § 111 ods. 1 ZKR návrh na povolenie reštrukturalizácie sa podáva na príslušnom súde. Návrh na povolenie reštrukturalizácie je oprávnený podať dlžník alebo veriteľ.

76. Podľa § 113 ods. 1 veta prvá ZKR, ak súd zistí, že návrh na povolenie reštrukturalizácie spĺňa zákonom predpísané náležitosti, najneskôr do 15-tich dní od doručenia návrhu rozhodne o začatí reštrukturalizačného konania.

77. Podľa § 116 ods. 1 ZKR, ak sú splnené predpoklady, aby súd povolil reštrukturalizáciu, súd najneskôr do 30-tich dní od začatia reštrukturalizačného konania uznesením rozhodne o povolení reštrukturalizácie. Inak reštrukturalizačné konanie v rovnakej lehote uznesením zastaví.

78. Podľa § 118 ods. 1 ZKR povolením reštrukturalizácie sa začína reštrukturalizácia.

79. Podľa § 132 ods. 1 ZKR, reštrukturalizačný plán (ďalej len „plán“) je listina upravujúca vznik, zmenu alebo zánik práv a záväzkov osôb v nej uvedených (ďalej len „účastník plánu“), ako aj rozsah a spôsob uspokojenia tých účastníkov plánu, ktorí sú veriteľmi prihlásených pohľadávok, prípadne akcionármi dlžníka. Po potvrdení plánu súdom je plán záväzný pre všetkých účastníkov plánu.

80. Podľa § 132 ods. 2 ZKR plán sa člení na opisnú časť a záväznú časť.

81. Podľa § 153 ZKR, ak nie sú dôvody na zamietnutie plánu, súd do 15-tich dní od doručenia návrhu na potvrdenie plánu predložený plán uznesením potvrdí; prílohu uznesenia tvorí plán potvrdený súdom. V uznesení o potvrdení plánu súd rozhodne aj o skončení reštrukturalizácie. Plán potvrdený súdom sa nezverejňuje; to sa nevzťahuje na ustanovenia o novom úvere.

82. Podľa § 155 ods. 1 ZKR ustanovenia plánu sa zverejnením uznesenia o potvrdení plánu stávajú účinnými voči všetkým účastníkom plánu; ustanovenia plánu o novom úvere sú účinné voči každému.

83. Podľa § 159 ZKR, ak dlžník alebo preberajúca osoba ani do 30-tich dní od doručenia výzvy nesplní riadne a včas voči účastníkovi plánu pohľadávku alebo iný záväzok vyplývajúci mu z plánu, plán sa tým stáva voči účastníkovi plánu vo vzťahu k dotknutej pohľadávke neúčinným.

84. Podľa § 160 ZKR, v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka alebo preberajúcej osoby skôr, ako je plán riadne splnený, sa plán vyhlásením konkurzu stáva neúčinným voči všetkým účastníkom plánu, ktorých nároky z plánu ešte nie sú splnené.

85. Reštrukturalizácia ako jedna z foriem riešenia úpadku, preferuje zachovanie prevádzky podniku pred jeho likvidáciou (konkurzom) a výsledkom reštrukturalizácie je reštrukturalizačný plán, ktorý má povahu právneho úkonu a spočíva v dohode veriteľov s dlžníkom na uspokojení ich pohľadávok pri súčasnom zachovaní prevádzky podniku.

86. Ak súd na návrh reštrukturalizáciu uznesením povolí, tento formálny proces sa zavŕši skončením reštrukturalizácie, resp. povolením reštrukturalizácie a schválení reštrukturalizačného plánu. Týmto sa reštrukturalizácia podniku takto končí len po formálnej a procesnej stránke, t.j. dosiahnutím dohody v podobe plánu, ako má byť reštrukturalizácia vykonaná. Samotné vykonanie reštrukturalizácie, t.j. splnenie reštrukturalizačného plánu nastupuje až následne. Keďže sa splnenie reštrukturalizačného plánu nemusí podariť tak, ako bol schválený, a na ktorých predpokladoch bol zostavený, nie je vylúčené, že by sa dlžník nemohol opätovne dostať do stavu jeho úpadku. Takýto nežiaduci stav úpadku môže dlžník následne riešiť formálnou reštrukturalizáciou (resp. neformálnym spôsobom), alebo cestou konkurzu. V prípade, ak sa následný úpadok dlžníka rieši cestou konkurzu, v dôsledku vyhlásenia konkurzu sa plán stáva neúčinným voči všetkým účastníkom plánu.

87. Z vyššie uvedených skutočností a citovaní príslušných zákonných ustanovení je zrejmé, že po skončení reštrukturalizácie sa pri neplnení plánu môže dlžník ocitnúť v úpadku tak, ako je zadefinovaný zákonodarcom v ust. § 3 ods. 1 ZKR, čomu prislúcha ostatný postup smerujúci jednak ku formálnej reštrukturalizácii alebo ku konkurzu. Týmto zákonodarcu nestanovil žiadnu výnimku, podľa ktorej pri plnení plánu, po tom čo sa formálne ukončila reštrukturalizácia (prijal sa plán), by nebolo možné predpokladať úpadok dlžníka, resp. že by po začatí plnenia reštrukturalizačného plánu existovala zákonná prekážka, ktorá by bránila existencii úpadku dlžníka. Túto skutočnosť umocňuje aj ust. § 160 ZKR, ktorý pri riadne nesplnenom pláne predpokladá vyhlásenie konkurzu, kedy vyhláseniu konkurzu predchádza úpadok dlžníka, resp. ak je dlžník aj napriek plánu opätovne platobne neschopný alebo predĺžený.

88. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie, dospeli k nesprávnemu

právnemu názoru, ak žalobný nárok zamietli aj s akcentom na taký záver, že odporovaný právny úkon bol vykonaný v období, kedy úpadca plnil svoj reštrukturalizačný „ozdravný“ plán (cca 5 mesiacov po schválení reštrukturalizačného plánu súdom), čím žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie existencie úpadku dlžníka v čase vykonania právneho úkonu, ak podľa zistení súdu bol dlžník podľa riadnej účtovnej závierky k 31. decembru 2016 s vlastným imaním v zápornej hodnote (-290 686 eur), podľa tvrdení žalobcu mal viacero nesplnených záväzkov po lehote splatnosti voči mnohým veriteľom a nemal vykonávať takmer žiadnu podnikateľskú činnosť. Takýto právny záver založil prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a viedol k nesprávnemu právnemu záveru, na ktorom odvolací súd spolu so súdom prvej inštancie založili svoje rozhodnutia.

89. Z vyslovených právnych záverov dovolací súd po konštatovaní, že dlžník sa môže ocitnúť v úpadku aj v čase, kedy plní svoj reštrukturalizačný plán, je potrebné podrobiť skúmaniu, či napadnutým právnym úkonom dlžník (úpadca) inak zvýhodnil jedného svojho veriteľa na úkor ostatných veriteľov a či nejde o taký právny úkon, ktorý slúži na „stimulovanie“ podnikateľskej aktivity dlžníka, nakoľko podmienka zníženia hodnoty majetku dlžníka neplatí absolútne, tak ako je špecifikované vyššie.

90. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je v zmysle § 421 CSP prípustné a zároveň aj dôvodné, preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP).

91. V ďalšom konaní sú sudy nižšej inštancie (súd prvej inštancie a odvolací súd) viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP).

92. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.